

Crida.

Tranquilíssims habitants de la ciutat dels tres Iliris.

SAPIGUEU: Que Sa Gracia en Carnestoltes Gresca, Proto-Consul de la Sinia, Marqués del Canyaret y de Gardeny, Compte de Montoliu y de Bobera, Baró dels mistos de cerilla, etc. etc., ha pres ja posesió de son grant aposento.

Y que ha consecuencia de la obasió disforme que li han dispensat en son august viatje y de lo molt satisfet que 'l han posat las últimas impresions, tenim lo sentiment de participarvos que está á punt de rebentar de riurer. Com sa gravetat es molta, tres Senyors Netaris Culeixats del país clasich de la boira, estàn en aquet instant ocupats en son posterer testament:

Lleydans: no vullgau ser raquitichs ni egoistas y prepareus á llegir son testament profetich que demà passat surtirà á llum pública, y á secundar las seguentis disposicions encaminadas al major ordre y solemnitat de son olimpich enterro.

1.: Tots los homens ó donas, vells y criaturas que per piados sentiment, vullguin concorrer á acompañar á Sa Gracia á la foguera; poden fer cap ó *fer cul*, lo dimars proxim á les sis y mitja de la nit, en la planura que ja dabant la fàbrica del gas *de fum de palla* en San Antoni.

2.: Una comisió de sabis nombrada al efecte cuydará del órdre de col·locació dels que acudeixin, sens que per res puqui ser alterada aquesta lley.

3.: Se regalarán premis humorístichs al tres individuos que haigin concorregut ab vestidura mes caprichosa y digna de menció per sa sensillesa y novetat.

4.: Lo pròxim dillums se vendrá per tots los carrers de Lleyda, lo citat «*Testament de Carnestoltes*» al insim preu de quatre xabos. Y també se farà una rebaixa als que 'n compren mes de 75 milions de exemplars.

5.: Se suplica á tots los veins de Lleyda, que no s' amohinin en escombrar los carres, hasta mitja hora despues de passat lo peculiar feretro.

Y 6.: Se suplica també que en honor á S. G. Carnestolendas, fassin la distinció de no molestar en guarnir sos balcons y finestras, ab los famosos cubrellits, que ab pochs anys y per tants distins conceptes, han visto lo sol y la lluna.

De la *credencial-futura-sense-peix* que tan y tan caracterisa al poble de 'ls trulls domiciliaris, esperem l' exacte cumpliment d' aquesta crida.

Leyda, Diumenje 27 Febrer de 1876.

Ampl. de J. Sol Torres.
Aquesta crida està signada per
J. Sol Torres, que era un dels
més importants i influents
periodistes de Lleyda en el segle
XIX. Es va dedicar a la
periodista i escriptora
Maria Josefa Sol Torres.

TESTAMENT

DE SA GRACIA CARNAVALESCA.

FET LO DIA 27 DE FEBRER DE 1876.

Fill de la costa del Jan
y habitant de l' armudí,
Canyeret, Plá ó Sant Martí
Boters, Carme ó Sau Joan
jove, ó vell, petit ó gran
per poch que puguis, escolta
puig es d' importància molta
sàpigas mon testament
y aixis no anirás dihent
que he mort sens, solta ni volta.

Vaig arribar fa pochs anys
contentissim á eixa terra,
en temps en que, cruel guerra
causaba danys y mes danys,
y plors, miseria y afanys,
llavors quant sucsehir
que no pogué sucumbir
perque m' vaig veure obligat
á permaneixe amagat
sense poderme morir.

Mes enguany que ja la pau
y libertat absoluta,
tot Catalunya disfruta,
encar que no 'ns quedí un clau
y un s' axeca y altre cau
y altre ni cau ni s' axeca,
perque no l' hi falta teca
ni peça sens penitència,
(si bé á voltas ab conciència
fa penitència y no peca)

Aquest any donchs que olvidar
tota tristesa es precis
ja que sens cap compromís
podem ab diners menjar
y estar contents y ballar,
jo al veurer tanta armonia
com podem gosá avuy dia
per fi vos diré ben net
que ja de tant satisfet
vull morirme d' alegria.

Y per postrera vegada
y ab claretat de clatell
dich ab tot cabal cervell
que 's ma voluntat preuhada
morir d' una riallada
ó rebentarme rient.

Ab això vos faig present
que vull que complert ne siga
tot lo que sens embuts diga
en aquest, mon testament.

Desitjo que mon entero
siga un entero incivil,
modest, fúnebre y tranquil
sense cap adop ni esguerro.
Que ab quatre barras de ferro
sia mon tumbol portat
per fills d' eixa germandat
que aniran vestits de nou
y duran per si acas plou
un paraigua preparat,

Vull que de totes maneras
hi haigi Comisió en la llista,
de 'ls que sens ser curts de vista

per moda gastan ulleras.
Vull també de totes veras
no falti una comissió
de 'ls que sols menjan turrò
y un' altra de noyas macas
que portin en sas pòlacas
no mes sinh pams de taló.

Vull un acompañament
correspondent á mon rango,
y que 'm toquin lo fandango
los màsichs, cada moment;
y vull també que la gent
fachendosa y elegant
que aqui Lleyda abunda tant
camini tot xano xano,
derrera del gos del Tano
que 'l fareu anar devant

Vull que asisteixin també
ab cadireta ó ab banch
las beatas que de franch
may se deixan perdre ré,
y plörin fins que 'l alé
se 'ls destornillí per terra
y 'ls casats ab sort esquerra
ben pentinats y aixerits
haurant d' anar presidits
si pot ser, pe 'l bou del Serra

Vull que's dugui, per l' estat
en que 's troban los carrers,
que ab melges y sabaters,
l' Ajuntament 'no ha pactat
en honor á la vritat.
Que eixa cuestiò abandoneu
y despues, que organiseu
en vista de tals apuros
*«Grans societats de seguros
contra giradas de peu»*

Desitjo que tothom puga
veurer mort la fatxa meva
sens mourers de casa seba.
Puig del transit que jo duga
si no queda cap arruga
no 's podrá queixar ningú
y á fi de que cada escú,
sàpiga 'l curs que 's fará
vull que has recorri la A
la T la S y la U.

Vull passar per tot arreu
ja que tot me passa á mi
y tot ho he passat aquí;
pero que 'l entero meu
no arribi á sé un jubileu.
Y com que tan se m' en dona
la glòria que 'l mon abona
desitjo ab fé verdadera
que én lo transit, cap soltera
tiri de flors cap corona.

Com que 'l gas que 'ndihuent gas
té mes de sum que de llum
desitjo per mon consum
que no se 'n fasí cap cas
y que surtiguem del pas.
del modo mes convenient

ab belas, atxas de vent
llenterna, llum ó llumeta
ó en son lloch.... una xinxeta
que.... ab poca cosa s' ensent.

Vull que pe'l que pugnes ser
aneu tots ven previnguts
y que sense fer embuts
cumpliu lo vostre deber;
que cada escú per ell mirí
y 'ls seus negossis reigiri
ja que hi ha tans descuidats;
al menos de 'ls convidats
que ningú 's descuidi 'l ciri.

Vull à mes cumplir la Lley
y socumbir fort de gloria
com ja designa l' Historia
al que de la broma es Rey
y sense fer cap remey
vull ab flema verdadera
que lo mon de cap manera
ne pugui veure 'm tan sols
é impavits que 'm torneu pols
en mitj d' una gran foguera.

Y un cop mort y tornat cendra
busant tots, m' esparjireu
y unicament deixareu
de mi una memoria tendra
puig d' aquet modo, s' engendra
en lo mon lo bon humor
tant ab fret com ab calor
sempre y cuan dinè no falta
ni en la butxaca malalta
se funda á cops la tristor.

Cuidareu sobre tot ara,
que mon fill, fa poch nascut
no surti, may geperut
de 'ls pecats que te el seu pare
y feu que 's renti la cara
cuau tinga netas las mans
y si es que per massa grans
va ab los pantalons cayhent
debeu tindrèr molt present
que no son moda 'ls tirans.

Axis moro satisfet
y si eduqueu ab afany
al Carnestoltes de l' any
mil vuit sens setanta set
conteu que vaig al canyet
convençó de que mon fill
seguirà sens cap perill
la senda per mi trassada
y eixa conducta iniciada
serà 'l seu constant espill.

Lleydans: Que tranquils viscau
com jo he viscud campetxano
y fins l' any que vé demano,
disfruteu pelas, pá y pau.
Tant si hos plau com si no hos plau
lo temps que 'm queda es concis
puig ja morir es precis
y no podent darli voltas
recordeus del.... Carnestoltes
mil vuit sens setanta sis.